Luonnonvarakeskus

28.9.2022

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 (Metsätalouteen liittyvät kysymykset)

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

**Luken asiantuntijalausunto**

**Asiantuntijalausunnon esittäjä:** Jussi Uusivuori

Metsäteollisuuden vientimäärät ovat tänä vuonna olleet kaksijakoiset viime vuoteen verrattuna. Sahatavaran vientimäärät laskivat kuusi prosenttia, kun taas kartongin vientimäärät nousivat neljä prosenttia tämän vuoden alkupuoliskolla viime vuoteen verrattuna. Puun tuonti on supistunut, samoin metsien hakkuut ovat viime vuoden alapuolella. Ensi vuoden osalta kysynnän kehitys maailmanmarkkinoilla on huomattavan hämärän peitossa.

Kuten muillakin toimialoilla, metsäteollisuuden investointiympäristö on hyvin paljon epävarmuuksia sisältävä. Sota Euroopassa, energiamarkkinoiden kriisi sekä epätietoisuus globaaleista suhdanteista vaikuttavat negatiivisesti yritysten investointihalukkuuteen. Metsäteollisuuden osalta epävarmuustekijä on myös Euroopan metsien käyttöön kohdistuvat rajoitteelliset suunnitelmat.

Metsä- ja maankäyttösektorin näkökulmasta akuutti haaste Suomessa liittyy maankäyttösektorin hiilinielun jyrkkään supistumiseen, pohjautuen Luken ja Tilastokeskuksen ennakkotietoihin. Metsien hiilinielu supistui viime vuonna erittäin merkittävästi. Mikäli kehitys jatkuu vastaavanlaisena lähivuosina, vaarantuu koko maankäyttösektorille ajateltu rooli Suomen hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamiseksi, sekä EU:n ilmastopolitiikkaan sisältyvä maankäyttösektorin maakohtaisen nettonielun saavuttaminen. Näiden lisäksi ja niitä akuutimpi haaste liittyy metsien vertailutason saavuttamiseen vuoteen 2025 saakka ulottuvalla periodilla. Uhkana on, että vertailutason alapuolelle jäämisestä koituu Suomelle mittava kuluerä.

Yllä olevan perusteella metsäpolitiikkaa tulisikin pitkälti fokusoida maankäyttösektorin hiilinielukysymyksen näkökulmasta. Tässä mielessä budjettiin sisältyvät turvemaiden ilmastollisten toimien tuki on myönteinen ohjauskeino. Siinä määrin kuin jatkuvan kasvatuksen menetelmät varsinkin turvemetsätaloudessa edistävät metsien hiilinielujen tason ylläpitoa, olisi vakavasti harkittava ohjauskeinoja sitä tukemaan. Lisäksi olisi harkittava hiilikorvausten käyttöönottoa yleisemmälläkin tasolla metsätaloudessa.

*Asiantuntijalausunnon valmistelijat:*

Jussi Uusivuori

Tutkimusprofessori